

خبرها

ترقی: دغدغه‌های هسته‌ای مشارکت را برطرف کردیم

ایسنا : حمیدرضا ترقی عضو شورای مرکزی حزب مؤتلفه درباره دستاورد دیدار این حزب با جبهه مشارکت گفت :
مهمترین دستاورد در این دیدار باز شدن باب تعامل چهره به چهره و غیررسمانه‌ای با احزاب رقیب و در یک فضای دوستانه بود، اگرچه این دیدار خلاف انتظار بسیاری از نیروهای اصولگرا و گروه‌هایی که به حذف مشارکت از صحنه سیاسی اعتقاد دارند، بود.
اما ما بر این اعتقادیم که باید بر اساس واقعیات موجود رفتار کرد، از سویی این ملاقات بر اساس استراتژی حزب مؤتلفه در راستای تعامل با احزاب صورت گرفت، ترقی با بیان اینکه در این مذاکرات توانستیم تا حدود زیادی از دغدغه‌های حزب مشارکت را نسبت به روند هسته‌ای کشور پاسخ دهیم و برطرف کنیم، گفت : از اینکه این حزب در مسیرِی قدم بردارد که موجب سوءاستفاده دشمنان از موضع‌گیری سیاسی داخل کشور بشود، پرهیز شد و در شفاف‌سازی موضع‌گیری طرفین نسبت به مسائل هسته‌ای کمک خوبی صورت گرفت.

غرویان: احمدی‌نژاد

نظر رهبری را جویا می‌شود

آفتاب : «محسن غرویان» گفت : «خبرهایی شنیده‌ام که قرار است آقای احمدی نژاد بحث ورود زنان به استادیوم‌های ورزشی را با مقام معظم رهبری مطرح کنند و نظر ایشان را در این خصوص جویا شوند.»وی در ادامه با اشاره به اینکه «بخشنامه‌ها و دستورات و تصمیمات صادره باید با وعده‌های اولیه رئیس‌جمهور برابر باشد»، گفت : «قشرهای مختلف طیف اصولگرا هم از ایشان درخواست می‌کنند که این حکم را پس بگیرند.»

شادباش جبهه ملی به کارگران

شرق : جبهه ملی ایران با انتشار اطلاعیه‌ای روز جهانی کارگر را به جامعه کارگری ایران شادباش گفت.
در این اطلاعیه آمده است : جبهه ملی ایران در این برهه حساس و خطرِ کنونی کشور به کارگران عزیز و ملت شرافتمند و بردبار ایران پیام می‌دهد که با تلاش می‌توان حقوق سیاسی و اجتماعی و صنفی خود را به دست آورد و پیشرفت، سربلندی و استقلال کشور را تضمین کرد.

بررسی نهضت آزادی ایران

ایسنا : سومین جلسه از سلسله نشست‌های آشنایی با احزاب سیاسی ایران با موضوع بررسی نهضت آزادی ایران در دانشگاه حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران برگزار می‌شود.
در این نشست که سه‌شنبه در دفتر انجمن اسلامی دانشجویان این دانشگاه برگزار می‌شود، ابوالفضل بازرگان در مورد نهضت آزادی ایران سخنرانی می‌کند.

میزگرد روز کارگر در جبهه مشارکت

شرق : منطقه تهران جبهه مشارکت به مناسبت روز جهانی کارگر امروز میزگردی با حضور «سیدصفدر حسینی» و «ناصر خالقی» وزرای کار دولت دوم خاتمی برگزار می‌کند.
این نشست از ساعت ۱۷ و در محل دفتر مرکزی جبهه مشارکت آغاز می‌شود.

■ برای کسانی که به دنبال جنبش زنان می‌گردند

چم خلیفه روستایی است در استان چهارمحال و بختیاری. زنان و دختران این روستا بی‌سواد و کم‌سوادند. آنها می‌دانند که بی‌سوادی باعث می‌شود که زود ازدواج کنند. دخترانشان ساخته شود تا آنها در دوازده سالگی ازدواج نکنند و در سیزده سالگی زایمان نکنند و در ۲۰ سالگی از بیماری رنج نکنند. آنها از عقب‌ماندگی خود ناراضیند و می‌خواهند این وضعیت با کمک دیگران تغییر کند. زنان کارگر محله منبع آب واقع در حاشیه اهواز نیز همین‌طور. آنها از فقر، اعتیاد، محیط آلوده به فاضلاب و بی‌کاری رنج می‌برند. آنها می‌گویند: چند وقت پیش ما زن‌ها یک تومار درست کردیم و نماینده‌هایمان یک اتوبوس شدند و رفتند جلوی شهرداری که وادارشان کنیم بایاند و یک فکری برای این فاضلاب‌ها بکنند.

الان هم دنبال این هستیم که یک مکان دائمی از شهرداری بگیریم که بازارچه درست کنیم، جنس‌هایمان را بفروشیم که بچه‌هایمان بتوانند بهداشت داشته باشند، سواد داشته باشند، معاد و بیکاره نشوند. بچه‌های بی‌شناسانه‌اما در کرمانشاه، زاهدان، مشهد و محله‌های جنوبی تهران سرگردانند. مادرانشان سیغه مردان عراقی یا افغانی بوده‌اند بدون هیچ گواهی‌ای. مردها برگشته‌اند وطنشان و زن‌ها تنها و سرگردانند. در حال حاضر زنان کرمانشاهی برای روشن شدن وضعیت‌شان جمع شده‌اند. آنها می‌دانند که رنج‌شان چیست و با همان زبان محلی خود به وضوح قادرند خود را تبیین کنند، با استنادداری و اداره اتباع خارجی سرشاخ شوند و می‌گویند اگر دولت فکری برای ما نکند از مردم کمک خواهیم گرفت. 'اینها و صدها تصویر ناگفته دیگر تصاویر واقعی و مستند زنا‌ی است از محلات حاشیه‌نشین و روستایی : نشانه‌های روشنی از تمایل به تغییر در بدنه جامعه که دیگر نمی‌توان به آن اتهام مبل‌نشین‌های روشنفکرانه و یا هجوم امواج کلمات از میان آتن‌های آن‌سوی مرزها رازد. اینها را اضافه کنید به آواهای حق‌خواهی زنان متوسط الحال تحصیلکرده در دانشگاه‌ها، مراکز کسب و کار، وزارتخانه‌ها، دادگاه‌ها،

پزشکی قانونی و... اینها و تصویرهای دیگر را زمینه تصویر فراگیرتری قرار بدهید که طی آن ده‌ها اعتراض خیابانی و سخنرانی و نشست و مقاله و تومار به صورت‌های مختلف و از سوی زنان کنشگر با گرایش‌های مختلف فمینیستی و غیرفمینیستی فقط در یک سال گذشته صورت گرفته است.'
خودآگاهی از وضع موجود و تمایل به تغییر وضع موجود، مشترکاتی است که در کنش‌های زنان - اعم از شهری و روستایی - دیده می‌شود. این که می‌توانند درشان را تشخیص و آن را بیان کنند، اینکه جنس درد زنان است (خودآگاهی جنسیتی)، اینکه برای برطرف کردن آن دنبال چاره هستند (تمایل به تغییر)، اینکه می‌دانند برای تغییر وضع به تنهایی نمی‌توان کاری از پیش برد و از دیگران نیز می‌خواهند که با آنان باشند (عمل جمعی و مشارکتی) به تمامی همان علائم وجود جنبش زنان در بدنه جامعه است که زنان تحصیلکرده و روشنفکر، فعالان جامعه مدنی و کنشگرانی که خود را وقف احقاق حقوق زنان کرده‌اند به عنوان نیروهای مؤثر جنبش در سرتاسر کشور آن را نمایندگی می‌کنند و این یعنی طی

جنبش زنان ، سیاسی است

محبوبه عباسقلی‌زاده

مراحل جنبی جنبش زنان در موج جدید خود که از آن جهت که طالب تغییر است نمی‌تواند با روابط قدرت درگیر نشود.

■ برای کسانی که جنبش زنان را سیاسی نمی‌دانند

آرمان جنبش زنان ساده و بی‌پریایه است: «برابری و عدالت» اما این تعریف برابری و عدالت است که متنوع و بحث‌برانگیز است. آرمان «برابری» پدیده‌ای مدرن- به مفهوم فلسفی آن - و زاینده تعارض و تغییر نقش‌های سنتی میان زن و مرد در خانواده و جامعه و پیدایش شکاف‌ها است. روابط مردسالارانه سنتی، سلسله مراتبی از روابط قدرت را از دیرباز نه تنها در سرزمین ما بلکه در سراسر جهان تولید کرده است که بازترین نمود آن تفاوت‌های جنسیتی زن و مرد در خانه و جامعه است. ساده‌ترین راه حل که احتمالاً ایده توسعه انسانی هم آن را دنبال می‌کند ایجاد تعادل در نقش‌های «مستحده»، تغییر باورها و سنن دست و باگیر و متحجرانه و ایجاد قوانین و رویه‌ها و برنامه‌های متناسب با مطالبات امروزی زنان با هدف توسعه پایدار است. اما این در صورتی قابل تحقق است که فرض را بر آن بگذاریم که شبکه‌های به‌هم‌تنیده قدرت از سیاسی و اقتصادی گرفته تا اجتماعی و فرهنگی از کهرای دیگری فرود آمده و فراجنسیتی بوده و مدت‌هاست از مرز تبعیض و نابرابری‌های جنسیتی عبور کرده و نرم‌افزاری دارند که با آن می‌توانند برنامه جاری‌سازی جنسیتی^۱ را در وزارتخانه‌ها و دانشگاه‌ها و کوچه و بازار و خانه و شهر و روستا و بر و بحر طی یک برنامه ده‌ساله به اجرا بگذارند! حتی بر فرض تحقق چنین معجزه‌ای، حداقل در برخی از کشورها باز هم قدرت نفهت در جامعه سنتنی مردسالار که مشروعیت خود را از طالبانیت می‌گیرد در برابر این یورش مقاومت کرده و آن وقت است که باز هم جنبش برابریخواهی زنان

نمی‌تواند همچون سازمان‌های خیریه و مبلغین مسیحی به وعظ و نصیحت اکتفا کرده و باید کنشی فعال و تاثیر گذار از خود بروز دهد. این کنش هرچه باشد لازمه‌اش حضور در عرصه چالش با روابط قدرت است که جز با ورود به محیط سیاسی میسر نیست.

به عنوان مثال، درکشورهای نظیر مصر یا مراکش باز هم فعالان جنبش زنان ناگزیرند از طریق مناقشات و چالش‌ها به اعلام مواضع خود بپردازند. روند این مناقشات گروه‌های مختلف جنبش زنان را ناچار به یارگیری از جنبش‌های اجتماعی چپ یا دولت‌های لیبرال عرب کرده و یا به گروه‌های رادیکال نزدیک می‌کند. اما مؤلفه‌های این چالش هرچه باشد نتیجه آن ورود جنبش زنان به محیط سیاسی است. این نشان‌دهنده آن است که پیش از این که جنبش زنان سیاسی باشد، خود موضوع زن، سیاسی است به ویژه در بافت اجتماعی برخی از کشورها چون که سبک زندگی و مسئولیت‌های زنان، نوع ارتباط آنان با مردان و حتی موقعیت آنان در مناسبات قدرت در واقع از مهمترین شاخص‌ها و مقاومت در برابر فرهنگ بیگانه به حساب می‌آید. ایران نیز مشرب‌های متنوعی را تجربه کرده است.

جنبش زنان ایران نیز از قاعده درگیر شدن در مناسبات قدرت که عین سیاست است میرا نیست. بسیاری از فعالان حوزه زنان که حتی از کاربرد کلمه جنبش زنان حذر می‌کنند و به امور اجتماعی و اقتصادی و رفاهی و حقوقی و خلاصه هر چه که به سیاست و سیاسی‌ها نزدیک نباشد می‌پردازند نیز مصون از درگیر شدن در شبکه‌ها و مناسبات قدرت نیستند البته هر کس به نوعی و تا اندازه‌ای. آن زنی هم که در خانه نشسته و خانه‌داری و شوهر داری و بچه‌داری می‌کند اگر بخواهد دست به ترکیب

ساختار ارزشی، حقوقی و مناسبات خصوصی خودش با همسر و فرزندانش بزند حتی اگر هم سراغ سیاست نرود، سیاست به سراغش می‌رود. جنبش حق‌خواهی زنان در دوره جدید بالذات یک جنبش غیرایدئولوژیک بوده و مرجعیت خود را از مطالبات واقعی زنان می‌گیرد. این مطالبات چون در واقعیت روزمره به وقوع می‌پیوندد، پویا و فعال است و لازمه پاسخگویی به آن پویایی و پرهیز از انجماد در برابر تغییر است اما به واقع انتظار چنین انعطافی از سیستم اجتماعی و فرهنگی مردسالار که قرن‌ها رواج داشته و قدرت سیاسی نیز در حال بازتولید آن است خیال‌پسردازی‌ای بیش نیست. روشن است که هر تغییر اجتماعی با مقاومت نظم موجود همراه است. این عاقله‌ای است که هر کس در زندگی خصوصی و اجتماعی خود بارها تجربه کرده است. بنابراین جنبش زنان نیز بی‌آنکه داعیه قدرت‌طلبی و منصب‌طلبی داشته باشد در برابر هر مطالبه‌ای با مقاومت نیروهای درگیر در شبکه قدرت مواجه می‌شود.

■ برای آنان که فکر می‌کنند می‌شود وارد آب خیس نشد

بنابراین هم فعالان جنبش زنان - و حتی حوزه زنان - و هم سیستم قدرتی که در برابر آن مقاومت می‌کند بهتر است دست از تعارف برداشته و این واقعیت را بپذیرند که جنبش زنان در بافت فعلی جامعه ما یک جنبش سیاسی است حتی اگر هدفش عام‌المنفعه و اجتماعی باشد. آنگاه هر دو طرف به اقتضانات و قواعد بازی تن در دهند و این مثل قدیمی را در ذهن داشته باشند که نمی‌توان وارد آب شد و خیس نشد. اعلام چنین واقعیتی از سر مطلق گرای نیست، از سر تئرسی و ماجراجویی هم نیست. فعالان جنبش زنان بهتر است با این واقعیت خو بگیرند که با وجود اینکه سیاست بازی پیچیده‌ای بوده و قواعد متنوعی دارد اما خطرناک‌تر از ویراز دادن در بزرگراه‌های تهران و ترسناک‌تر از زندگی در محیط زیست آلوده و سرزمین زلزله‌خیزی که در سوق‌الجیشی ترین موقعیت ژئوپولتیک خاورمیانه قرار دارد، نیست. مردان قدرت و رجال سیاسی نیز اگر نیروهای جنبش زنان را به عنوان یک نیروی مستقل که از توان اعتراضی موثری برخوردار است در معادلات و سیاست‌های موجود مؤثر بدانند و نحوه روابط خود را با آن تنظیم کنند، آب به آسیاب رقبای خود نخواهند ریخت. هدف از طرح سیاسی بودن جنبش صرفاً مقدمه‌ای است بر عقلانی کردن کنش‌ها و واکنش‌های متقابل جنبش زنان و ساختار قدرت و ترسیم شرایط پایداری جنبش زنان در محیط سیاسی و نیز گمانه‌زنی در برابر این سؤال که تا چه حد فعالان جنبش زنان حاضرند به الزامات، اقتضانات، هزینه‌ها و نتایج ورود خود به محیط سیاسی تن در دهند؟

پی‌نوشت‌ها:

۱- خبرنگارمه مرکز کارورزی سازمان‌های جامعه مدنی، شماره ویژه «با زنان در جامعه محلی»، زمستان ۸۴
۲- اشاره به فعالیت‌های جنبش زنان در تبیین کلمه «رجل» در قانون اساسی، ورود به استادیوم آزادی، در سال گذشته. برای اطلاعات دقیق‌تر نگاه کنید به مقاله «قانون ظروف مرتبطه»، نوشته شادی صدر منتشره در روزنامه شرق، ۲۰ بهمن ۸۴
3- Gender Mainstreaming

سال سوم ■ شماره ۷۴۹ *شرق*

خبرها

انتقاد عضو مؤتلفه از احمدی‌نژاد

ایلنا : محمد خرسند عضو شورای مرکزی حزب مؤتلفه اسلامی گفت : تاخیر چندروزه رئیس‌جمهوری در خصوص بازپس‌گیری طرح حضور زنان در استادیوم با وجود مخالفت علما و مراجع تقلید پذیرفتنی نیست و سکوت چندروزه ایشان و مشاورین شان توجیهی ندارد. وی با بیان اینکه از همان ابتدا نیز گفتیم که دایره مشاورین رئیس‌جمهوری محدود است، گفت : رئیس‌جمهوری باید در حوزه مسائل دینی به اندازه علما توجه کند. انتظار ما این بود که بعد از اعتراض و تذکر علما رئیس‌جمهوری اصولگرا پیام و دستورشان را پس می‌گرفتند زیرا ملاک اصولگرایی این است که وقتی تشخیص دادیم چیزی خلاف شرع است، فوراً آن را بپذیریم، لذا تاخیر چندروزه ایشان جایز نبود. وی با تصریح بر اینکه مطرح کردن این بحث در این مقطع زمانی هیچ ضرورتی نداشت، گفت : مگر چند درصد از زنان ما خواستار حضور در استادیوم هستند و اگر این مسئله تحقق یابد، چه گروهی در آنجا حاضر خواهند شد؟ این مسائل دغدغه امروز بانوان ما نیست لذا ضرورتی برای طرح این مباحث نیز وجود ندارد.

■ اعتراض به تعلیق غیرقانونی

گروه سیاسی : انجمن اسلامی دانشجویان دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه تهران در نامه‌ای به ریاست این دانشکده ضمن اشاره به پایان دوره قانونی شورای مرکزی انجمن اسلامی دانشگاه تهران تاکید کرده است که نامه این انجمن به معاونت دانشجوی دانشگاه مبنی بر تعلیق انجمن پنج دانشگاه دانشگاه اعتبار قانونی ندارد. همچنین تاکید شده است که مطابق قانون دبیر انجمن اسلامی دانشگاه حق تعلیق فعالیت انجمن دانشکده‌ها را ندارد و این اقدام تنها در صلاحیت هیات نظارت بر تشکل های دانشجویی است.

■ نامه‌ای به کمیسون حقوق بشر اسلامی

شرق : احمد قابل با انتشار نامه‌ای خطاب به کمیسون حقوق بشر اسلامی نسبت به تداوم ممانعت از خروج خود از کشور و توقیف اموالش اعتراض کرد.
در بخشی از این نامه آمده است: ایران عزیز، وطن ما و محل سکونت ما است. حفظ امنیت و آسایش خود و خوشاوندان و هموطنان ساکن در این محدوده جغرافیایی، وظیفه عقلی و نقلی همه ما است. هیچ‌کس حق ندارد این امنیت و آسایش ملی را به خاطر اصرار بر سیاست‌ها و نظریات خویش (حتی اگر صحیح هم باشند) با خطر مواجه کند.

■ مخالفت با سخنرانی عضو تحکیم

ایسنا : هیات نظارت دانشگاه اراک با سخنرانی حامد ایرانی‌شاهی عضو شورای مرکزی دفتر تحکیم وحدت (طیف علامه) و دبیر سیاسی انجمن اسلامی دانشجویان این دانشگاه مخالفت کرد.
این فعال دانشجویی قرار بود روز دوشنبه ۱۱ اردیبهشت در این دانشگاه سخنرانی کند.

■ اعتماد ملی و عضویت در جبهه اصلاحات

ایلنا : ابراهیم امینی عضو شورای مرکزی حزب اعتماد ملی گفت که حزب متبوع وی تاکنون تصمیمی برای عضویت در شورای هماهنگی جبهه اصلاحات نگرفته است. وی همچنین تاکید کرد : معتمدی ائتلاف‌ها باید براساس اصول و آرایش صحیحی صورت بگیرد و مانند گذشته نباشد که ائتلاف‌ها به راحتی به اختلاف تبدیل شود.

بزودی نیازمندیهای شرق